

VU BOTANIKOS SODAS
2013 M.

A. Skridaila

**VU Botanikos sodo teritorija – 198,9 ha:
Kairėnuose – 191,55 ha;
Vingyje – 7,35 ha.**

**Šiandieną sodas kamieninis neakademiniis VU padalinys
jame 5 struktūriniai padaliniai (87 nuolatiniai darbuotojai):**

- Kairėnuose:
 - Augalų kolekcijų skyrius;
 - Mokslo programų aptarnavimo ir koordinavimo skyrius;
 - Ryšių su visuomene skyrius
 - Ūkio skyrius;
- Vingyje:
 - Vingio skyrius

Augalų kolekcijos

Botanikos sodo augalų kolekcijose 2013 m. buvo apie **10000** pavadinimų augalų.

2013 m. vykdyti šie augalų ekspozicijų tvarkymo darbai:

1. Augalų kolekcijų skyriaus Žolinių dekoratyvinių augalų grupių plotuose toliau šalintos nereikalingos tvoros, atnaujintos ir plėtotos kai kurios kolekcijos, vykdyta jų pertvarka.
2. Fitoremediacinių (valančių gruntą) augalų ekspozicija pasipildė dar viena (54 kv. m. ploto lysve).
3. Metų pabaigoje nuo savaiminukų stipriai apvalyti arboretumo plotai ir palaikyta prieš metus išvalytų plotų būklė.
4. Buvusios senosios arklidės vieta operatyviai sutvarkyta ir beveik pilnai parengta vejų sėjimo ir kitų augalų sodinimo darbams.

Mokslinė veikla ir taikomieji darbai

- Sodo darbuotojų vykdyti moksliniai tyrimai tema: Augalų genetinių išteklių biologiniai, molekuliniai tyrimai ir biotechnologijos (2011-2015), pagal VU mokslo kryptį: 14. Genomika ir biotechnologijos: fundamentiniai ir taikomieji tyrimai. Vykdyti melsvauogio sausmedžio, europinio kukmedžio, mikorizės, augalų dauginimo *in vitro* tyrimai.
- Baigtas projektas pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007-2013 metų programos priemonę „Profesinio mokymo ir informavimo veikla“ veiklos sritį „Žemės ir miškų ūkio veiklos ir žemės ūkio produktų perdirbimo ūkyje mokslo žinių ir inovacinės praktikos sklaida“: „Universalus ūkininkavimo modelio diegimas auginant perspektyvias tulpių rūšis ir veisles“ (sutartis Nr. 1PM-PV-10-1-003049-PR001).

Publikacijos, dalyvavimas mokslo renginiuose, jų organizavimas, mokslo populiarinimas:

- išleistas tęstinis leidinys „*Index seminum – 2013*“ (252 augalų sėklų pavadinimai);
- išspausdinta **31** sodo darbuotojų (su bendraautoriais) parengta mokslinė publikacija: **5** knygos ar informaciniai leidiniai, 1 – tarptautiniu mastu pripažinto leidinio skyrius; 5 straipsniai leidiniuose cituojamuose *ISI Web of Science* duomenų bazėje (**2** turintys citavimo indeksą, 3 neturintys), 1 straipsnis cituojamas kitoje duomenų bazėje, 12 straipsnių recenzuojamuose užsienio ir Lietuvos leidiniuose, konferencijų tezių - 7;
- 2013 metais sodo darbuotojai parengė ir skaitė pranešimus, pristatė stendinius pranešimus iš viso parengė **18 pristatymų konferencijose**, seminaruose ir kituose moksliniuose renginiuose Lietuvoje ir užsienyje;
- paskelbti 4 mokslo populiarinimo straipsnių respublikinėje spaudoje, ir 9 – virtualioje erdvėje, 2013.05.18 konkurso „Mano žalioji palangė“ nugalėtojų pristatymas bei apdovanojimas (konkursas organizuotas kartu su LMNŠC visos Lietuvos mokykloms Biologinės įvairovės šventės metu);
- Sode organizuotos mokslo populiarinimo festivalio – „Tyrėjų naktis 2013“ veiklos (paskaitos, laboratoriniai darbai).
- Sode organizuota tarptautinė konferencija „Žaliosios edukacinės erdvės ir ugdymo procesas: gerosios patirties sklaida“ 2013.11.14 (konferencija organizuota kartu su partneriu LMNŠC).
- 2013 metais sode parengtos 7 edukacinės programos;

Dalyvavimas studijų organizavime

2013 metais Botanikos sodo darbuotojai:
Skaitė **3** kursų paskaitas studentams VU, VK.

Vadovavo studentų praktikoms (6), kursiniams (3),
bakalauriniams (15), magistriniams (2) darbams.

Vadovavo (1) ir dalyvavo doktorantūros komitetuose (2),
rengė ekspertizes (2), dalyvavo įvairių komisijų, tarybų,
redkolegijų ir t.t. darbe (10).

Konsultavo studentus jiems rengiant įvairius studijų
programų darbus, juos recenzavo.

Kvalifikacijos kėlimas

2013 m. sodo darbuotojai dalyvavo per 25 mokslinių renginių (tarptautinių kongresų, konferencijų, seminarų, forumų, mokymo kursų ir kitų) kur kėlė kvalifikaciją.

I. Pašakinskienė,
A. Skridaila
2013.06.23
Karališkajame
Edinburgo
botanikos sode
(Škotija),
pagal Erasmus
mokymosi
vizitų programą ir t.t.

Sodo lankymas, kultūrinė ir šviečiamoji veikla

- 2013 m. sode pabuvojo **72500** lankytojų;
- 2013 m. sode buvo surengta **29** renginiai plačiajai visuomenei;
- sodo darbuotojai dalyvavo **18 TV ir 10 radijo laidų**, davė interviu 20, kurių pagrindu kitų autorių buvo parengti straipsniai;
- Sodo darbuotojai (G. Jurkevičienė ir V. Guseva) internetiniame tinklalapyje „Panoramio.com“ susietame su pasaulyje labai populiaria „Google Earth“ programa, patalpino **356** fotografijas.

Bendradarbiavimas

- Sodas **LUBSA, BBG, BGBSR, BGCI** narys, Europos Sąjungos botanikos sodų konsorciumo narys, dalyvauja Tarptautinio augalų mainų tinklo (*International Plant Exchange Net*) veikloje.
- 2013 metais palaikyti sėklų mainų ryšiai su 195 adresatais (iš 42 valstybių), iš kurių buvo gauta 407 sėklų pavyzdžiai. Kitiems sodams išsiųsti 747 VU Botanikos sode surinktų sėklų pavyzdžiai. Botanikos sodas tęsė bendradarbiavimą su Tarptautiniu augalų genetinių išteklių institutu (*International plant genetic resources institute – Italy*), administruojant centrinę Europos duomenų bazę *Ribes L. Rubus L.* augalų gentims.
- Vykdanč mokslų tiriamuosius darbus bendradarbiauta su Lenkijos MA Dendrologijos institutu (Kornike).
- Palaikyti glaudūs ryšiai ir su kolegomis iš botanikos sodų Estijoje, Latvijoje, Lenkijoje, Suomijoje, Švedijoje, Danijoje, Vokietijoje. 2013 metais pasidalinta patirtimi, aptarti bendri projektai Estijoje (Taline) surengtoje Baltijos šalių botanikos sodų konferencijoje (2013.05.09-10) ir Kauno VDU BS 6-ajame Baltijos jūros regiono šalių botanikos sodų tinklo konferencijoje (2013.06.29)
- Sode lankėsi įvairių ambasadų atstovai (Čekijos, Belgijos, Kinijos)
- Organizuota Skandinavijos šalių (Norvegijos, Švedijos, Suomijos, Danijos) ambasadų iniciatyva vidurvasario šventė, kurioje dalyvavo ir LR prezidentė D. Grybauskaitė (2013.06.25).
- 3 mėn. stažuotei iš Nitroje esančio Slovakijos Žemės Ūkio Universiteto buvo priimta landšafto architektė Dasha.
- 2013.06.05 Pasirašyta bendradarbiavimo sutartis su Baltarusijos MA Centrinio botanikos sodu (Minskas).
- Taip pat aktyviai bendradarbiauta ir su partneriais Lietuvoje (valstybinėmis, savivaldybės įstaigomis, botanikos sodais, arboretumais, įvairiomis švietėjišką veiklą vykdančiomis ar remiančiomis įstaigomis): LR aplinkos ministerija, AGB (prie LR AM), Vilniaus miesto savivaldybė, VšĮ "Grunto valymo technologijos, Medardo Čoboto trečiojo amžiaus universitetu", Lietuvos pilių ir dvarų savininkų asociacija, Lietuvos miško savininkų asociacija ir t. t.

2013.06.25

Skandinaviškojo
vidurvasario VU
BS Kairėnuose
akimirka

Sodo finansai 2013 m.

<i>Finansavimo šaltinis</i>	<i>Lėšų viso (tūkst. Lt.)</i>	<i>DUF su Sodra (tūkst. Lt.)</i>	<i>Kolekcijų palaikymui, ūkinėms reikmėms ir pan. (tūkst. Lt.)</i>	<i>Infrastruktūros plėtrai (tūkst. Lt.)</i>
<i>VU</i>	<i>2205,87</i>	<i>1911,47</i>	<i>294,4</i>	<i>-</i>
<i>VIP</i>	<i>672</i>			<i>672</i>
<i>Viln.m. savivaldybė</i>	<i>30</i>			<i>30</i>
<i>Kiti rėmėjai</i>	<i>14,5</i>		<i>10</i>	<i>4,5</i>
<i>BS uždirbtos lėšos ūkiskaitiniu būdu</i>	<i>368,04</i>	<i>298,88</i>	<i>69,16</i>	
<i>BS grantų, projektų lėšos</i>	<i>517,14</i>	<i>14,00</i>	<i>416,14 (iš jų 365,00 technikos įsigijimui)</i>	<i>87,00</i>
<i>Viso</i>	<i>3807,55</i>	<i>2224,35</i>	<i>789,7</i>	<i>793,5</i>

Infrastruktūros plėtra 2013 m.

Plėtojant Botanikos sodo infrastruktūrą atlikta darbų už daugiau kaip **793,5 tūkst. Lt.**

Iš jų:

672 tūkst. Lt – Valstybės investicijų programos lėšomis pradėta administracinio/laboratorinio pastato rekonstrukcija.

87 tūkst. Lt – takų skirtų “ES žiedui” įrengimui, už juos nutiesta 970 kv. m. naujų takų

Vilniaus miesto savivaldybės (30 tūkst. Lt.) lėšomis sutvarkyta buvusios senosios sodo arklidės (nugriautos sodo darbuotojų įėjomis) vieta, išvežtos statybinės šiukšlės sutvarkytas gruntas, visas plotas (apie 1600 m²) parengtas vejų sėjimui, kolekcinių augalų sodinimui

Fitoremediacinėje ekspozicijoje įrengta nauja papildoma 54 m² ploto ekspozicinė lysisvė panaudojant rėmėjo VŠĮ „Grunto valymo technologijos“ skirtą paramą (4,5 tūkst. Lt.).

Atidarytas naujas įvažiavimas ir įėjimas į Botanikos sodo teritoriją (Kairėnuose), pradėjo veikti naujoji kasa (baigti jos tvarkymo darbai, įrengti lankytojų srautą reguliuojantys atitvėrimai), tai sodui kainavo apie 20 tūkst. Lt (padengta savomis lėšomis), neskaitant įrengimo darbo sąnaudų (jie atlikti savo įėjomis).

Kairėnų senajame parke išplėstos požeminės elektros kabelių linijos (apie 200 m) įrengiant saugius skydus, įgalinančius saugiai teikti elektros energiją centrinėje parko dalyje vykstantiems renginiams

Vingio skyriuje pradėti šiltnamių komplekso tvarkymo darbai (pagrindiniame bokšte pašalinti pavojingi stiklai, pradėti jo pertvarkymo darbai.

Iš privačių rėmėjų gauti dovanų 12 suolelių, pastatyti lankomiausiose vietose ir t.t.

Buvusi senos arklidės vieta po tvarkymo darbų
2013 m.

- Paspartinai komposto gamybai įsigytas autonomiškai veikiantis įrenginys (dviejų sekcijų biologiškai skaidžių atliekų kompostavimo dėžė) naudojantis tik saulės energiją (tiek dėžės sienų papildomam pašildymui, tiek šilumos nešėjo cirkuliacijai užtikrinti). Tiek šis įrenginys, tiek ir daugiau įvairių mechanizmų įsigyti įgyvendinant Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondo finansiškai remiamą projektą.

Technikos parkas papildytas 2 naujais traktoriais (Ferrari ir Tobroco), elektromobiliu Melex bei įvairiais padargais bei mechanizmais (šakų smulkintuvu, komposto maišytuvu, šlavimo įrenginiu, žoliapjove/smulkintuvu su 14 kub. m surinkimo talpa labai paspartinusi įvairiausių biologiškai skaidžių atliekų surinkimo darbus;

